

naravno pisati sa *j*, a druge bez *j* u svim padežima; pravopis bi takvo razlikovanje trebao dopustiti, a ne ograničavati pravilima o pisanju *j*. Upravo u pisanju naših osobnih imena pravopis bi trebao biti fonemski kako bi svatko mogao napisati onako kako misli da se zove. Takva dvojnost tih imena nije samo teorijski moguća, nego je i te kako u stvarnosti prisutna, pa često moramo nekoga pitati da li je *Dean* ili *Dejan*, *Daria* ili *Darija*, *Mia* ili *Mija*.

Da zaključim: *Mia* i *Pio* se kao riječi sklanjaju /mie/, /mii/ itd., /pia/, /piu/ itd. jer u svojoj osnovi nemaju fonema /j/. (Da je čitatelj pitao za *Mija* i *Pijo*, odgovor bi bio /mije/, /miji/; /pija/, /piju/. I /mia/ i /mija/ te /pio/ i /pijo/ izgovaraju se jednako s polusamoglasnikom [i]. Što se pravopisa tiče, njegove su odredbe jasne, ali ne sasvim dobre: bilo bi bolje da se opće fonemsko načelo pisanja primijeni i za pisanje *j*.

Ivo Škarić

IZOČAN

U pravilima jednog ogranka MH upotrijebljen je pridjev *izočan* u značenju *odsutan*, *nenazočan* pa me jedna članica pita što mislim o tom pridjevu.

Što mislim? Čim sam ga čuo, odmah sam mu se obradovao. To je prava oprečnica pridjeva *nazočan*. Dobar je isto onako kao i *nazočan*. Zanimalo me samo je li potvrđen u rječnicima. U AR, Benešićevu RHKJ i rječniku dviju Matica nisam ga našao. Zabilježen je s dvije potvrde u Rečniku srpskohrvatskog književnog jezika: *Knez zapovjedi državnome tajniku da proziva vlastelu po imenu i da zabilježi izočne*. (Iz dubrovačkog lista *Srđ* 1904. godine). *Pozva izočne i raspršene članove bratstva*. (Iz Tabakova prijevoda Cervantesovih priča.) Dobro je da znamo da postoji, a njegovu upotrebu možemo prepuštiti praksi.

(S. B.)

OSVRTI

PERILICA ILI ...

1. Prošlo je već desetak godina od kada su za JUS¹ predloženi i prihvaćeni nazivi *perilica rublja* i *perilica posuđa* kao nazivi za odnosne kućanske aparate. No, zbog ispolitizirane problematike oko hrvatskog jezika, oni su se, kao i mnogi drugi, koristili ponajviše u tehničkoj dokumentaciji i stručnim člancima, a rjeđe u komercijalnim publikacijama i dnevnom tisku.

Već prilikom razmatranja izbora mogućih naziva, analiza korijena je pokazala da oživljena imenica *perilica* ne zadovolja-

va definicije obaju strojeva, jer kao naziv ne upućuje na bitnu značajku postupka, što ga stroj za »čišćenje« posuđa obavlja. Ipak, zbog spomenute problematike oko jezika predložio sam zajednički naziv *perilica*. Takav prijedlog opravdava činjenica da glagol *prati* danas rijetko koga podsjeća na svoje izvorno značenje, već općenito na čišćenje vodom, bez obzira kojim se postupkom čisti.

2. Riječ *prati*, *pèrèm* prvotno je značila »udarati«, »udarati daščicom«, »pratljačom«, »pirajkom«² po nečistom rublju da se očisti. Danas bismo to rekli »udarati

¹ JUS, *Jugoslavenski standard*, izdanje na hrvatskom književnom jeziku

² P. Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskog jezika*, III, str. 25.